

چگونه در حوزه آموزش پزشکی مقالات تفسیری^۱ بنویسیم؟

دکتر نازیلا زرقی^۱، دکتر مریم کرباسی مطلق^۲

۱ دکترای تخصصی آموزش پزشکی، عضو هیات علمی مرکز تحقیقات مراقبت‌های پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران. مرکز پژوهش‌های دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

۲ دکترای تخصصی آموزش پزشکی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران، مرکز پژوهش‌های دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

نویسنده مسئول: دکتر مریم کرباسی مطلق

چکیده:

مقالات تفسیری، از مقالاتی است که در دهه‌های اخیر به انواع مقالات اضافه شده است و با استقبال زیادی مواجه شده است. مقالات تفسیری گاهی می‌تواند همانند یک مقاله اصیل کوتاه نوشته شود که در آن درباره یک مقاله یا کتاب تازه منتشر شده یا یک موضوع حرفه‌ای روز اظهار نظر می‌شود. نظر به ماهیت مقالات آموزش پزشکی و اهمیت مقالات تفسیری در این حوزه، در مقاله حاضر به ماهیت و چگونگی نگارش آن در آموزش پزشکی پرداخته شده است.

واژه‌های کلیدی: آموزش پزشکی، مقاله، تفسیری

جنبه‌های مختلف موضوع را به شیوه‌ای نوآورانه بیان کند (۳).

در مطالعات آموزش پزشکی، این گونه مقالات در نهایت منجر به معرفی حوزه‌هایی از آموزش پزشکی می‌پردازند که نیاز به مطالعه بیشتر در این زمینه احساس می‌شود. در برخی مقالات تفسیری نیز، حوزه‌هایی از مفاهیم و موضوعات حاضر مورد بررسی موشکافانه قرار می‌گیرند که در طی این بررسی و تفسیر نقادانه، حوزه‌هایی برای مطالعه بیشتر از آن‌ها استخراج می‌شود.

چگونه مقالات تفسیری بنویسیم؟

به خاطر داشته باشید تفکر و تحلیل فرآیندی زمان‌بر است که لازمه آن این است که در مورد موضوع مورد بحث، اطلاعات و مطالعه کافی داشته باشید یا در این حوزه پژوهش کرده باشید. داشتن آگاهی همه جانبه به شما کمک می‌کند که بتوانید با نگاه نقادانه به موضوع بپردازید. از سوی دیگر بعنوان یک نویسنده، چنانچه جنبه‌ای از موضوع برای خود شما مبهم مانده بود، با جستجوهای مکرر و مشاوره با افراد صاحب نظر این ابهامات را رفع کنید (۱،۳).

از آنجا که این گونه مقالات ماهیت انتقادی تفسیری دارند، باید مراقب بود که موضوع نقد شود و موضع بی‌طرفی در مورد نویسنده حفظ شود. قبل از نگارش مطمئن شوید که به اصول تفسیر، نقد و استدلال علمی مسلط هستید. با توجه به ماهیت مطالعات آموزش پزشکی و بین رشته‌ای بودن اکثر مفاهیم آن، اهمیت این اصل بیشتر احساس می‌شود. چرا که علاوه بر بافتار علوم پزشکی، مفاهیم آموزش و علوم انسانی در آن تنیده شده‌اند (۳).

همانطور که از نام این مقالات پیداست، این مقالات ماهیت تفسیری دارند که هدف آن‌ها فراهم آوردن فضایی برای جمع بندی دیدگاه‌های مختلف در یک زمینه خاص است. نهایتاً اظهار نظر نهایی و طرح سوالات جدید می‌تواند زمینه را برای تحقیقات بعدی آماده نماید (۱). از آنجا که نویسنده بایستی یک یا چند جنبه از موضوع مورد نظر را به نقد بکشد، از سوی دیگر باید ابعاد مختلف موضوع را به تفصیل شرح دهد تا بتواند نکات مهم مورد نظرش را کاملاً روشن بیان کند. بدین ترتیب براساس یک چارچوب نظری و یا متدولوژی یک قابل بحث باشد و تامل و تفکر خوانندگان و مخاطبین را نسبت به موضوع مورد بحث برانگیزد. لذا نویسنده باید علاوه بر تحلیل مقاله از جنبه‌های مورد نظر، دانش عمیق و وسیعی در زمینه مورد بحث داشته باشد و قادر باشد آن را به شیوه‌ای نوآورانه بیان کند به طوریکه جنبه‌های پنهان و مغفول آن برای انجام پژوهش‌های بعدی آشکار گردد. به همین دلیل است که اغلب مجلات، نوشتن مقالات تفسیری یا به عهده سر دبیر است و یا از یک نویسنده مدعو خواسته می‌شود برای مجله یک مقاله تفسیری بنویسند (۲). با تمام این اوصاف، چنانچه یک مقاله تفسیری خوب نوشته شده باشد و اصول نگارش آن رعایت شده باشد، شانس بالایی برای چاپ خواهد داشت.

مقالات تفسیری علاوه بر اینکه برای خوانندگان و مخاطبین جذاب هستند و افق‌های جدیدی در برابرشان می‌گشایند، قدرت استدلال نویسنده را تقویت کرده و نگرش نوینی در وی شکل می‌دهند تا بتواند

همانند تمام مقالات، مقالات تفسیری نیز نیاز به طراحی دارند. این طراحی بر خلاف پژوهش‌های اصیل، تنها بر جنبه‌های مورد بحث و تصمیم بر استفاده از نگاه تئوریک و یا متدولوژیک تاکید دارد. اینکه شما قرار است با چه عینکی به موضوع نگاه کنید، تکلیف خواننده را روشن می‌کند. داشتن یک طرح کلی و سپس تهیه پیش‌نویس به نویسنده کمک می‌کند که همه چیز در ابتدا برای خود او روشن و واضح باشد (۱،۲).

قبل از نوشتن باید مقاله یا کتاب مورد نظر یا موضوع مورد بحث را چندین بار با دقت تمام بخوانید و مطمئن شوید در این زمینه حرفی برای گفتن دارید. هنگام خواندن، پیشنهاد می‌شود مفاهیم و کلمات کلیدی که قرار است روی آن‌ها بحث کنید را مشخص کنید. شاید این مفاهیم برای شما به عنوان نویسنده هم سوال-برانگیز باشد که مراجعه به منابع و افراد متخصص کمک به رفع سوالات می‌کند (۳).

پس از طی مراحل مقدماتی برای نوشتن، حالا می‌توانید دست به قلم شوید. در ذهن خود حداقل ۱۰۰۰ تا ۱۵۰۰ واژه را در نظر بگیرید. یادتان باشد این مقالات نیازی به چکیده ندارند، اما داشتن یک مقدمه برای ورود به بحث، یک بدنه برای پرداختن به موضوع و یک نتیجه‌گیری برای جمع‌بندی الزامی است. در نتیجه‌گیری تحلیل شما از محتوا ارائه خواهد شد. در این قسمت بحث با خلاصه افکار و دیدگاه‌های نویسنده به پایان خواهید رسید (۴).

داشتن استدلال قوی و نگاه نوآورانه و طرح موضوعات جدید در این بخش است که نویسندگان مقالات تفسیری را از یکدیگر متمایز می‌کند. پس از نوشتن مقاله، آن را چندین بار بخوانید و مطمئن شوید تمام

نکات مورد نظر خود را بیان کرده‌اید. خواندن‌های مکرر به شما این شانس را می‌دهد که از نگاه مخاطب به موضوع نگاه کنید. گاهی پس از این مرحله برخی مطالب حذف، و برخی مطالب دیگر به مقاله اضافه خواهد شد. در هر حال حتی با انجام حذف و اضافات، مطمئن شوید تفسیر، نقد و ارائه دیدگاه‌های شما مطابق با طرح کلی شما پیش رفته است. پس از تکمیل کار و تصحیح متن به لحاظ نگارشی و ویرایشی، شاید به جرات بتوان گفت، مهم‌ترین مرحله قبل از ارسال مقاله گرفتن بازخورد از افراد صاحب‌نظر است. نظرات افراد متخصص به شما کمک می‌کند که در انتقال مطلب درست عمل کنید. گاهی لازم است تغییراتی در جملات ایجاد کنید یا آنها را کوتاه کنید، چرا که جملات طولانی ممکن است گیج‌کننده باشند و در انتقال معنای درست شکست بخورند. به همین ترتیب، به دنبال کلمات پیچیده و بلند نباشید. استفاده از کلمات ساده باعث می‌شود خواندن و درک مطلب آسان باشد (۳).

نکات مهم در نگارش مقالات تفسیری:

برای اینکه مقالات تفسیری شما، برای چاپ با اقبال بیشتری روبرو شوند، لازم است قبل از ارسال آن به مجله مواردی را مد نظر داشته باشید. در گام اول حتماً نمونه مقاله کامنتری مجله مورد نظر و راهنمای نویسندگان را مطالعه کنید. از افراد صاحب‌نظر کمک بخواهید و مقالات تفسیری خود را با مشارکت آن‌ها تهیه کنید. به این ترتیب، در کنار آن‌ها شما عملاً با شیوه نقد، استدلال و نگارش این نوع مقالات آشنا خواهید شد. مقالات تفسیری از حداقل ۱۵۰۰-۱۰۰۰ کلمه و حداکثر ۴-۶ صفحه بر اساس نوع مجله و

ماهیت موضوع متفاوت هستند. گاهی بهتر است قبل از شروع نگارش، با سردبیر در مورد موضوعی که می-خواهید درباره آن مقاله تفسیری بنویسید مشورت کنید (۱-۳).

انتخاب یک عنوان مناسب که حاوی پیام کلیدی نویسنده است، بسیار اهمیت دارد. شک نکنید مقالات تفسیری در واقع واکنشی به یک موضوع طرح شده در یک مقاله یا کتاب خاص هستند. به خاطر داشته باشید که مقالات تفسیری نیاز به چکیده ندارند. به خاطر داشته باشید با اینکه این دست مقالات نوآورانه به یک موضوع نگاه می کنند اما در نهایت قرار نیست حاصل آن یک مقاله اصیل باشد. پس بیان مساله و مرور متون و نگارش متدولوژی به کار شما نمی آید. از سوی دیگر نتایج و بحث و نتیجه گیری، در مقالات کامنتری با هم تلفیق شده و در قالب شکل جدیدی از نگارش مقاله ظاهر می شوند. بنابراین در این نوع مقالات لازمست پس از نوشتن مقدمه کوتاه به سراغ تفسیر و نقد خود بروید و نهایتاً با استدلال علمی مطالب خود را در قالب نتیجه گیری خلاصه کنید. دقت کنید که در مقالات تفسیری نیاز به ارائه خلاصه از کتاب و یا مقاله مورد بحث نیست. فقط می توان به آن رفرنس داد و فرض را بر این گذاشت که خواننده آن را خوانده است. سعی کنید بیشترین حجم کار خود را به تفسیر، نقد و استدلال و بیان دیدگاه های جدید خود اختصاص دهید. تعریف و تمجید از مقاله یا کتاب مورد بحث، دردی را دوا نمی کند، از سوی دیگر داشتن منابع فراوان نیز حسن محسوب نمی شود. سعی کنید منابع اصلی و معتبر برای تایید مطالب خود داشته باشید. داشتن منابع معتبر برای نقطه نظرات مطرح شده از نقاط قوت کار محسوب می شود. در حوزه آموزش پزشکی حداقل

تعداد رفرنس ها حداکثر ۱۰ رفرنس می باشد. فراموش نکنید که پیام مقاله شما بایستی واضح و روشن باشد، به عبارت دیگر، در بخش نتیجه گیری خواننده باید به جنبه های جدیدی از موضوع که در مقاله یا کتاب مورد نظر مغفول مانده پی ببرد و افق های جدید پژوهشی پیشرو را برای انجام مطالعات بعدی خود مدنظر داشته باشد (۱-۳). مقالات تفسیری نیز نیاز به داوری دارند و پس از داوری توسط مجله، پذیرش و یا عدم پذیرش آن توسط سردبیر به شما اعلام خواهد شد (۱).

نتیجه گیری:

آشنایی متخصصین آموزش پزشکی با نگارش مقالات تفسیری ضمن تقویت دانش و مهارت تفسیر و نقد به مدد استدلال علمی، کمک به ظهور زمینه های تحقیق پیشرو در آموزش پزشکی می نماید. نگارش مقالات تفسیری در آموزش پزشکی به معنای تفسیر و نقد یک موضوع نظری یا حرفه ای با ارائه استدلال علمی، در این حوزه میان رشته ای نوین است. نگارش یک مقاله حداقل ۱۰۰۰ کلمه ای با حداکثر ۱۰ رفرنس معتبر برای نگارش این گروه مقالات توصیه شده است (۴).

منابع:

1. Berterö C. Guidelines for writing a commentary. International journal of qualitative studies on health and well-being. 2016; 11.
2. Jull A. How to write a commentary—an editor's perspective. Evidence-based nursing. 2007 Oct 1;10(4):100-3.
3. <https://www.aresearchguide.com/write-commentary.html>
4. <https://onlinelibrary.wiley.com/page/journal/13652923/homepage/forauthors.html>

GROWTH JOURNAL OF MEDICAL EDUCATION

December 2020, Issue 19

Journal introduction
Pehface

Using gamification electronically in teaching strabismus lessons

Virtual morning report in the scientific center of children

Investigating the effective criteria in selecting outstanding educational professors

The relationship between moral intelligence and aggression in nursing and midwifery students

Design and psychometric evaluation of evaluation tools of virtual learning at Tehran University of Medical Sciences

Challenges of nursing students in the pediatric nursing care clinical unit

Designing and establishing a comprehensive evaluation system in the medical school

How to write interpretive articles in the field of medical education?

TEHRAN UNIVERSITY
OF
MEDICAL SCIENCES